

Nr. 241

**BUDUJMY
OJCZYZNĘ
zgodą i pracą!**

*****
KALENDARZYK

28	N. Augustyna
29	P. Sc. gł. s. Jana
30	w Róż. L. m.
31	S. Rajmunda W.
1	C. Bl. Bronisł.
2	P. + Stefana Kr
3	S. + Szymona

REDAKCJA

w ŁODZI
41, Kościuszki M 41
TELEFON 28,

Cena abonamentu:

w Łodzi
Kwartalnie Mk. 510.
Miesięcznie „ 170.
za roznośnienie
20 mk' miesięcznie.
Z przes. poczt.
Kwartalnie Mk. 600
Miesięcznie „ 200.
poza Łodzi egz. 8 50
w Ameryce:
1/2 dolara miesięcznie

Konto Pocztowej Kasy
Oszczędności 60,594.
Należność pocztowa
opłacona ryczałtem.

ROZWIJ

DZIENNIK POLITYCZNY SPOŁECZNY I LITERACKI

Sobota dnia 3 września 1921 roku.

Z Warszawy ogłoszenia do ogłoszeń przyjmujące wyłącznie „Kolegium Polska Jasna 10.
Za terminowe wychodzenie ogłoszeń i ośiar administracja nie odpowiada.
Ogłoszenia do numerów następnego dnia są przyjmowane do godziny 5 wieczór.
po godzinie 5-ej do cenwzasadniczej dolicza się 50%.

CENA OGŁOSZEN: PRZED TEKSTEM i w TEKSCIE 40 mk. ZWYCZAJNE 15 mk. NEKROLOGI 10 mk. 20 za wiersz nadmiar. DRUG. OGŁOSZENIA mk. 40
za wyraz, najmniej 25. Dla poszukujących pracy mk. 200. KOMUNIKATY mk. 25. Ogłoszenia za miejsce we 50 proc. drożej, zagraniczn
200 proc. drożej. Stronica przed tekstem, w tekście dla ogłoszeń, podzielona na 6 lamów, za tekstem 5 lamów. W tekście i przed tekstem przyjmujemy ogłosze
nia i nekrologi tylko na 2, 4 i 6 lamów. ARTYKUŁY bez oznaczenia honorarium uważa Redakcja za bezpłatne. Można zamawiać „Rozwój”, w Złocz u p. La
cha, w Pabianicach u p. Zatorskiego, ul. Zamkowa.
Każda nowa podwyżka obowiązuje wszystkie już przyjęte ogłoszenia od dnia zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia.

Książki szkolne

do wszystkich szkół posiada stale na składzie Księgarnia Gebethnera i Wolffa w Łodzi
ul. Piotrkowska №. 87. (2835P3)

Książki szkolne

i programy szkolne Ministerstwa W. R. i O. P.
poleca
KSIĘGARNIA „CZYTAJ”
właśc. KAZIMIERZ PAWLAK
Łódź Dzielna 2 róg Piotrkowskiej. 1850K

KOKS

w każdej ilości poleca ze składu
DOM HANDLOWO-PRZEMYSŁOWY
Mittelstaedt i Kulagowski
Łódź, Przejazd 42/44.

WIADOMOŚCI POLITYCZNE.

Wynarodowienie polaków na Łotwie.

(w) Poselstwo polskie w Rydze wysłało wczoraj do Warszawy 37 dzieci narodowości polskiej, które dotychczas wychowywały się w ochronach łotewskich, gdzie groziło im całkowite wynarodowienie

W Warszawie dziećmi temi zaopiekuje się ministerjum „Pracy i opieki społecznej.

Demonstracja łożożnicze w Bawarii.

(w) W Monachium odbyły się olbrzymie demonstracje przeciw łożożnicze. Tłum zachowywał się bardzo groźnie, tak że policja musiała ustąpić z placu. (6)

DR. BENESZ W GENEWIE.

GENEWA 29 (PAT) Od specjalnego korespondenta. Czeski minister spraw zagr. dr. Benesz przybył tu dzisiaj i udał się natychmiast do palacu Ligi by wziąć udział w posiedzeniu Komisji obradującej nad sprawą dokónania poprawek w pakcie dotyczącym Ligi Narodów.

Prawdziwe oblicze sowietów.

MOSKWA 29 (EE) Dzienniki sowieckie zamieszczają artykuły, uzasadniające zlikwidowanie nie przez Sowiety „Komitetu Pomocy”, przy czym atakują państwa europejskie, że mogą ostatecznie (!) żądać pewnych koncesji za swoje dobre serce (!) ale nie wolno im się mieszać do wewn. polityki Rosji. Na zwołanem nagle w Moskwie plenarnem posiedzeniu tnm. Sowietu celem usprawiedliwienia również likwidacji K. P. przemawiali Rosenfeld, Kamieniew, Trocki Brenstein i Uheczlicht.

Kamieniew podnosił wielkie zasługi Niemiec. Estonji, Norwegji i Ameryki w akcji po

mocy Rosji, natomiast ironizował Ententę, szczególnie Francję, zarzucając jej, że zneca się nad głodną Rosją; atakował też ostro p. Lloyd George'a w związku z jego przemówieniami w Izbie gmin.

Inny mówca mianowicie Unslicht gwałtownie występował przeciwko Polsce.

W łoży dyplomatycznej byli obecnie przedstawiciele Polski, Turcji oraz członkowie misji angielskiej.

(Wogóle zachowanie się światowych dyktowników zdaje się być niecierpieniem P. R.

Pod obuchem Anglii.

BELFAST 29 (PAT) Havas, W mieście zajętem przez wojsko panuje spokój. W czasie wczorajszych rozruchów zginęło 8 osób, 60 rannych odwieziono do szpitala. Inne zaś po złożeniu im opatrunków wróciły do domu.

LONDYN 29 (PAT) Potwierdzają tu wiadomość de Valery zredagowana na nowo po rozruchach w Belfascie przestana została Lordowi Georgeowi do Szkocji,

HORSEA 29 (PAT) Radjo Do Iwerne-

sa przybyli 2 przedstawiciele syndykatów którzy wiozą odpowiedź dla Lloyd Georgea,

CHORSEA 29 (PAT) Radjo Gabinetu północnej Irlandji odbył wczoraj wieczorem konferencję z prezydentem Belfastu, oraz władzami wojskowymi i policyjnymi. Postanowiono zaważać dalsze posiłki wojskowe i przedsięwziąć energiczne kroki w celu niedopuszczenia do nowych rozruchów. Liczba zabitych podczas rozruchów wynosi 1600 osób

Sprawa rozbrojenia.

Dzisiaj odbyło się w Genewie posiedzenie komisji, która ma rozpatrywać projekt zmiany traktatu Ligi narodów. Bourgeois przedstawił aprobowaną przez rząd francuski zmianę art. 9.

Genewa 29 (PAT) Havas. Bourgeois za pytany o projekty zmiany postanowień o rozbrojeniu oświadczył, że Francja wejść może na drogę rozbrojenia tylko pod dwoma warunkami

mi 1) Pod warunkiem rozbrojenia Niemiec 2) W razie wykonania artykułu traktatu przewidującego organizację stałego badania stanu uzbrojenia Niemiec i kontroli nad tem. Francja nie zgodzi się na żadną zmianę zanim te dwie konieczności nie staną się rzeczywistością. (5)

Podzwonne.

W chwili powstania Polski w 1918 nie było żadnego rządu. Rząd według powszechnego zdania leżał na ulicy i ulica dorwała się skwa pliwie do steru państwa.

Te pierwsze chwile w życiu państwowym narodu, tak, jak pierwsze chwile w życiu człowieka pozostawiają trwałe ślady i decydują nie raz o całej przyszłości.

Nasz noworodek państwowy odrazu wpadł w ręce takiej niańki, jak Hofrath Moraczewski i c. k. koncesjonowana mamka austriackiego socjalizmu, p. t. Ignacy Bluszcz Daszyński z nie ruchomą hypoteką żony na Salwatorze, który karmiąc go „codziennie“ gniewem ludu i wyrывая z rąk do rąk nabawili go odrazu.. skrzywienia kręgosłupa, pod postacią równego iajnego, bezpośredniego prawa wyborczego.

Trzeba przyznać iż tego rodzaju głosowanie jest ideałem, do którego należałoby dążyć, zebrując jaknajwięcej różnic społeczne i klasowe w naszym społeczeństwie gdzie jeden wykształcenie Sorbony paryskiej, drugi nie miał się nigdy piórem i nic w ręku oprócz wideł nie miał, — na tego rodzaju eksperymenty było co najmniej zawczasie.

Trudno nawet uznać logicznie dlaczego jakiś utwór, utrzymujący lubianą na przedmieściu, ma mieć taki sam szeroki pogląd na dobro Rzeczypospolitej i tyleż znaczyć dla dobra kraju co na przykład Świętochowski? Trudno pojąć, dlaczego taki p. Stroński naczelny redaktor „Rzeczypospolitej“ z niezwykłym talentem rozstrząsał sumienie i głowy swoim rodakom ma być podciągnięty pod jeden strychulec z fornałem, rozszerzającym głąb na nieurodzajne ugory?

Taki ustrój demokratyczny, ludowy, zaraz się zemdlił na klasie robotniczej i na miastach wogóle. Chłopi uzyskawszy przewagę liczebną wzięli zaraz za łeb tych niewczesnych dobrodziei co ich podnieśli do godności towarzyszy, a odwdzięczając się, zepchnęli robotników i urzędników do poziomu niewolników, pariasów, pracujących w pocie czoła na lakiery dla wójtów i fortepiany dla Magd, które im są tak po-

trzebne, jak równe, bezpośrednie, tajne prawo głosowania.

Dzisiaj oni rządzą, oni wydzielają nam chleb, oni nam obniżają walutę, oni każą się wozić półgłodnym kolejarzom, oni urządzają nam straki, oni wreszcie przestali sypląć na słomie i wylegują na stosach wizerunków naszego bohatera narodowego, bo to milej szeleści,

Naturalnie, mają tu do pomocy prowincjonalnego aptekarza, który wzamian za „kamyczki na oberwanie“ i inną pomoc w nagłych wypadkach, jest sam przy nadziei posady dójki przy jakiej do niej krowie państwowej.

Dzisiaj naród ma dość chybionych eksperymentów obecnego rządu, ma dość impotencji Kotasów, Dąbalów, Rataj i innych, chce widzieć nareszcie ludzi inteligentnych fachowych przy sterze rządu.

Zapowiadające się przesilenie gabinetowe powinno się odbyć pod temi hasłami, a głównie pod hasłem podporządkowania interesów wsią, — interesom państwa i narodu.

Przesilenie rządowe dzisiaj jest decydujące — albo weźmiemy za łeb wieś i naznaczymy jej właściwe podatki albo nadal będziemy strajkować, wiecować, politykować i prowadzić kraj do ruiny. —

Dla informacji dodajemy iż podatki dla chłopów stale się zmniejszają mimo iż płacą więcej. O ile w początku 1919 roku mógł opędzić podatek gruntowy z morgi jednastoma łajami, dzisiaj wystarczą mu trzy.

Dzisiaj, kiedy kraj nad przepaścią, dosyć swarow, dosyć średnio wiecznego partyjnictwa, pamiętajmy iż inteligencja sama zbuduje Polskę o ile chłop i robotnik nie będzie jej zanadto przeszkadzał, jak mówi Niemojewski.

Z największym więc napięciem i uwagą należy baczyć na rozwijające się przesilenie, oraz podejrzane manewry P. S. L. które w swoim czasie odrzuciło wszelką pomoc fachowców oprócz aptekarskiej, skutkiem czego rządy partji dzisiaj stoją na progu wieczności.

A. S.

(4)

Przed przesileniem gabinetowym.

Ustąpienie min. Steczkowskiego

(1) WARSZAWA 2 | 9 (EE) Potwierdzają się wiadomości o ustąpieniu już w dniach najbliższych ministra skarbu, p. Steczkowskiego. Ustąpienie, niezwiązane z obecną sytuacją, wywołane jest przeprowadzaniem.

Jako kandydatów wymieniają: p. Pyrkę p. Michalskiego ze Lwowa.

(3) Warszawa 2 | 9 (PAT) Komisja skarbo wo budżetowa pod przew. dr. Diamanda w ope-

ności prezidenta ministrów Witosa i ministra skarbu dr. Steczkowskiego po zakończeniu dyskusji generalnej nad budżetem przystąpiła do głosowania. — Wniosek p. Stapińskiego, i p. Ciąbińskiego wyrażający votum nieufności Rządowi w obecnym składzie nie uzyskał większości. Następnie przewodniczący zarządził głosowanie nad wnioskiem pp. Moraczewskiego, Diamanda i Czerniewskiego o najszybsze zwołanie Sejmu, a także konwentu senjorów. Wnioski te przyjęto.

od rzeki Sakarji Grecy po daremnych usiłowaniach przełamania frontu tureckiego poczuli się cofać. Turcy rozpoczęli pościg.

LONDYN 2 | 9 Reuter donosi; zdaje się że Grecy napierają mimo co ajają się nie przyać ciela. Grecy w odległości 5 mil na wschód or. rzeki Sakarji zajęli przeważną część łańcucha gór. Połączenia komunikacyjne Turków zagrożone są przez Kurdów.

Sprawa kontroli Wisły.

Dnia 28 sierpnia br. wniósł rząd polski

do wysokiego komisarza Ligi w Gdańsku protest przeciwko roztrzęsieniu prezesa Rady portowej Revniera w sprawie kontroli Wisły. Rząd polski domaga się aby administracja i kontrola Wisły na przestrzeni od Tczewa do Schierenhorst upodległa wyłącznie Polsce. Decyzji Hackinga należy oczekiwać w najbliższym czasie.

Gdańsk 2 | 9 (PAT) Dzienniki donoszą, że wysoki komisarz Ligi narodów powziął już decyzję w sprawie protestu rządu polskiego odnośnie do zarządu i kontroli Wisły w obszarze wolnego m. Gdańska. Komisarz przychylił się do stanowiska miasta Gdańska i przydzielił za rząd i kontrolę Wisły w obszarze wolnego m. Gdańska Radzie portowej i dróg wodnych.

UMOWA HANDLOWA NIEMIECKO-ŁÓTEWSKA.

RYGA 29 (PAT) Łotewska Agencja Telegram. We środę odbyła komisja łotewsko-niemiecka ostatnie posiedzenie, poczem niemieccy członkowie komisji wyjechali do Berlina. Dalsze obrady toczyć się będą w Berlinie gdzie też nastąpi podpisanie umowy handlowej.

NIEMCY W GRUZJI.

Przedstawiciele Niemiec i Gruzji podpisali kontrakt na mocy którego Niemcy mogą eksploatować lasy w Gruzji. Koncesja ta ma obowiązywać przez 40 lat. Wzamian Niemcy zobowiązują się urządzić w Gruzji fabryki parkietów, fornirów, wełny drzewnej, wystawić elektrownię o sile 300.000 koni. Republika sowiecka otrzymywać będzie 15-20 procent z tych fabrykatów.

NACJONALISCI NIEMIECCY.

GDANSK 29 (PAT) Do „Danziger“ Zeitung“ donoszą z Monachjum że na Zjeździe niemieckiej partji nacjonalistycznej był minister pruski dr. Horgt w mowie swej powiedział między innymi że w polityce Anglii nastąpił pewien zwrot nie dlatego, że Niemcy przyjęły ultimatum, lecz z tego powodu, ponieważ Anglja potrzebuje Niemiec jako mostu na wschód.

W dalszym ciągu swej mowy powiedział b. minister, że prezydent Rzeszy nie postępuje zgodnie z postanowieniami konstytucji a cały system republikańskiego rządu w Niemczech jest epizodem, który umożliwi powrót do monarchji.

W końcu mówca sprzeciwił się kategorii wszelkiemu wykonywaniu postanowień traktatu wersalskiego.

Kłopoty „władców morza“!

(kt) Daily Telegraph donosi z Kalkuty, że powstanie w ludach południowych zostało stłumione. (?)

PARYŻ 2 | 9 (PAT) „Petit Parisien“ donosi, że w Kalkucie niepokojnie przybierają coraz to większe rozmiary demonstracje hinduskie głosi wojnę przeciwko brytyjczykom. „Matin“ donosi, że wydarzenia w Indjach wywołują w Anglii coraz to większe zaniepokojenie. W Kalkucie i Bombaju ogłoszono stan oblężenia.

Często o niezniesieniu stanu oblężenia na G. Śląsku.

BYIOM 1 (PAT) W okręgu gliwickim miejskim i wiejskim i okręgu strzelckim zaniezione został stan oblężenia. Zniesienie stanu oblężenia w innych powiatach nastąpi po powrocie generała Le Ronda do Bytomia.

KRONIKA TELEGRAFICZNA

(kt) „Morning Post“ donosi: Drugi batalion wojsk angielskich dzisiaj wyjechał na G. Śląsk. (5)

(kt) Berliner Localanzeiger“ i „Tag“ za wiezione zostały uia mocy nowego rozporządzenia prasowego.

(kt) Rząd kowieński postanowił prowadzić własną walutę, gdyż obawia się, że posługiwanie się walutą niemiecką pociągnie za sobą obowiązek uczestniczenia w spłacie długów i zobowiązań niemieckich

Przed wyborami.

Warszawa 2 | 9 (EE) Komisja Gł. U. Z. pod przewodnictwem p. Kiernika zawierdziała wczoraj projekt wyłączenia 6 większych majątków ziemskich z tego 3 w powiecie bocheńskim (Małopolska), 2 w rawskim i 1 w rypińskim.

Wojna grecko turecka.

PARYŻ 2 | 9 (PAT) Havas. Z Angory donoszą urzędowo. W 2 dniowej bitwie na wschód

KRONIKA

— „Prawa Meżatki”. — odczyt.

W dniu 3 września 1921 roku o godzinie 8 wieczorem w Towarzystwie Prawniczym adwokat Adam Słomiński wygłosi odczyt o prawach meżatki, według dekretu z dnia 1 lipca 1921 roku. (6)

— Ulgi paszportowe we Francji.

(S) Francuskie min. spraw wewnętrznych komunikuje, że od 25 sierpnia zniesione są wszelkie utrudnienia w otrzymywaniu paszportów zagranicznych.

Z Koła Przyjaciół Młodzieży Gimnazjum Miejsk.

„Zarząd Koła zwołuje w niedzielę 4 b. m. na godz. 4 po poł. w lokalu Gimnazjum zebrać ogólnie członków. Na porządku dziennym sprawa bursy dla bezdomnych uczniów Gimnazjum Miejskiego”. (5)

— Konfiskata „Wyzwolenia Robotniczego.”

(k) Z rozporządzenia p. Komisarza Rządu na m. Łódź na mocy art. 27 dekretu w przedmiocie tymczasowych przepisów prasowych został obłożony aresztem Nr. 2 czasopisma tygodniowego „Wyzwolenie Robotnicze” z dn. 3. 9. 21. r. a to za przestępstwo przewidziane w art. 129 K. K. § 2 i 6.

(—) Złodziej właził na piętro oficera.

(k) Przez okno otwarte z 1 piętra złodzieje dostali się do mieszkania porucznika Reczńskiego przy ul. Czerwonej Nr. 2 i skradli obcej waluty za 400,000 tys. mk. i innych rzeczy razem na pół miliona mk. (4)

(—) Nowy system okradania.

(k) Niejaka Hinda Dauman wręczyła tragarzowi na stacji Łódź K. kosz z rzeczami wartości pół miliona. Tragarz z rzeczami ulotnił się i dotychczas nie został odnaleziony. Wobec przypuszczenia, iż jest to nowy trick złodziejski oszegamy przed nim publiczność podróżującą. (4)

Komunikaty.

— Ogólne zebranie członków P. Z. Z. pracowników elektrotechnicznych.

Dnia 4 września o godz. 9 rano w lokalu przy ul. Piotrkowskiej N. 145, odbędzie się ogólne półroczne zebranie.

Członków pol. zw. zaw. prac. elektrotechnicznych z następującym porządkiem dziennym;

- 1) zagajenie i wybór przewodniczącego, asessorów sekretarza ogólnego zebrania.
- 2) sprawozdanie z działalności zarządu.
- 3) „ kasowe
- 4) „ komisji rewizyjnej.
- 5) wybór nowego zarządu.
- 6) Centralizacja P. Z. Z. elektrotech.
- 7) wnioski zarządu.
- 8) wolne wnioski.

W razie nie przybycia wymaganej ilości członków w pierwszym terminie, zebranie odbędzie się tegoż dnia w drugim terminie o g. 10 rano i będzie prawomocne bez względu na ilość przybyłych członków.

Zarząd.

Wyścigi w Helenowie.

Towarzystwo warszawskich cyklistów w Łodzi urządza w dniu 4 września r. b. na torze w Helenowie wyścigi cyklistów i motocyklistów z udziałem cyklistów z Krakowa, Żywca, Częstochowy, Włocławka, Ciechanowa i innych. Początek wyścigów o godz. 3-ej p. poł. Po dwuletniej przerwie Warszawskie Tow. Cyklistów pragnie dać Łodzi miłą niespodziankę.

Wyścigi zapowiadają się bardzo interesująco. (3)

Dnia 1 września zakończył się strejk czeladzi kowalskich. Podwyższono płacę o 50 proc. dzień pracy skrócono o 1 godzinę. 2873

Teatr i sztuka.

— Opera w Poznaniu.

(k) Sezon operowy, rozpoczyna się w dniu 4 września wystawieniem Józef Maana „Halki”

Znakomity nasz tenor, zaanżowany został do Metropolitan Opera House w Nowym Jorku na 5 sezonów.

Jest to największy sukces, jaki spotkać może śpiewaka i Józef Maan jest pierwszym tenorem polskim, którego zaangażowano do tej największej w świecie opery.

Polaków śpiewał tam i dotąd śpiewa Adam Didur, reżyserem zaś był Ryszard Ordynski.

— Teatr miejski.

Dziś t. j. w sobotę dn. 3 września o g. 8 w. Teatr miejski daje potężny dramat Wyspiańskiego „Bolesław Śmiały”. Główne role będą odtworzać P. p. Żytecki, Kwiatkowski, Kutakowski, Leszczycki i Świerczewska.

Reżyseruje dyr. Zygmunt Noskowski. (5)

Nauka i oświata

O TANIA KSIĄŻKĘ SZKOLNĄ.

Podniesienie cen drukarskich, zwłaszcza ostatnie, wywołało podwyższenie ceny podręczników szkolnych wprost niepraktykowane. Wskutek tego podręcznik ten stanie się przedmiotem zbytku, dostępnym tylko dla ludzi bogatych, a szerokie masy ludności będą pozbawione możliwości kształcenia swoich dzieci.

Rezultatem tego będzie wzrost analfabetyzmu, tej strasznej plagi, trapiącej społeczeństwo nasze, tragicznego dziedzictwa pozostawionego nam przez trzech zaborców, w interesie których leżało utrzymywanie ciemnoty wśród najszerszych warstw narodu polskiego. Mając to na względzie ministerjum wyznało się do połączonych organizacji przemysłowo graficznych, do zw. właścicieli drukarni z cyrkularzem, który w imię dobra publicznego i szczęścia przyszłych pokoleń prosi rzeczoznawców, aby obniżyły cenę drukowania podręczników szkolnych.

Ofiara ta zyska piękną kartę w dziejach cywilizacji polskiej. Ze swojej strony ministerjum zobowiązuje się dostarczać tani papier wydawcom podręczników szkolnych. Mamy nadzieję, że graficy polscy, których patriotyzm jest powszechnie znany, pośpieszą z całą ofiarnością na wezwanie ministerjum.

Przemysł i handel.

Wytwórnia łodzi „Flis”

Powstała nowa spółdzielnia, której brak oddawna dawał się odczuwać w kraju. Jest to wytwórnia łodzi.

Będzie ona zakładać i prowadzić warsztaty budowy i naprawy różnego typu łodzi, krypt i wioseł oraz wszelkich przyrządów i przyborów wchodzących w zakres wioślarstwa rzeczno-go.

Spółdzielnia otwiera sklepy, sklepy i kantory i prowadzi handel wytworzonymi artykułami, hurtowo i detalicznie, podejmuje się też komisowej sprzedaży wszelkich artykułów, wchodzących w zakres rzemiosła rzeczno-go.

Warto zwrócić uwagę, że spółdzielnia z czasem będzie organizowała dla swych członków zbiorowe wycieczki po rzekach naszych zakładając uczelnie wioślowania i kierowania łodziami, wogóle dążąc wszelkimi środkami do spopularyzowania wioślarstwa rzeczno-ga na szczytach.

Członkami spółdzielni mogą być fachowcy

wi robotnicy i wykwalifikowani rzemieślnicy, handlowcy, korzystający z komunikacji rzeczno-jej.

Udział niewielki — tysiąc marek.

Incydatorami i założycielami spółdzielni są fachowcy wśród nich miłośnicy sportu pp. Wacław Ryszkowski, Aleksander, Tadeusz i Bolesław bracia Kozłowski inż. Szedel, inż. hr. Morsztyn, W. B. Korotyński, E. Magasiński L. Oziembło Kowalski.

Tymczasowe biuro zarządu Marszałkowska 119 m 2.

Zniżka na targi Wschodnie.

(k) Ministerjum spraw zagranicznych poleciło wszystkim polskim konsularnym placówkom zagranicznym udzielać 50 proc. zniżki na wizy paszportowe dla uczestników Targów Wschodnich. (3)

— Delegat P. P. S. jedzie pod osłoną wojskową.

„Głos narodu przed paru dniami podał nast. notatkę ze strajku w Warszawie

„Nie brakło w czasie strajku i epizodów humorystycznych. Jeden z ławników socjalistycznych delegat P. P. S. do władz miejskich korzysta z zwyczaju z pojazdów miejskich, gdy przybywa na posiedzenie magistratu.

Zażądał pojazdu na czwartkowe posiedzenie plenarne magistratu.

Strajkują jednak woźnicy i szoferzy. Mimo to ławnik socjalista, a więc zapewne i zwolennik strajków, zażądał stanowczo przystania pojazdu. Gdy otrzymał odpowiedź, iż jest tylko jeden samochód, prowadzony pod osłoną wojskową — socjalistyczny ławnik poprosił, by go przysłano

Strajk popierany przez P. P. S. i socjalistów, jadący w samochodzie pod osłoną wojskową, jakież to charakterystyczne! (8)

Z ostatniej chwili

Zniesienie Gł. Urzędu Likwidacyjnego.

WARSZAWA 2—9 (EE) Na wczorajszym posiedzeniu komisji skarbowo budżetowej przedstawiciele P. P. S. wystąpili z wnioskiem zniesienia Gł. urzędu likwidacyjnego i przekazania jego czynności ministerstwu skarbu.

Wiec N. P. R. w Piotrkowie.

PIOTRKÓW 2 | 9 Na wiecu robotniczym N. P. R. w którym wzięło udział przeszło 700 osób uchwalono rezolucję, oświadczającą się za ustąpieniem obecnego rządu za rozwiązaniem sejmu przeciwko wolnemu handlowi i domagającą się kary śmierci na paskarzy jak również zamknięcia granicy do wywozu środków żywności.

Sprawa litewska.

GENEWA 2 | 9 (PAT) Od specjalnego korespondenta.) W sprawie podjęcia rokowań polsko litewskich pod przewodnictwem Hymansa nie powzięto dotąd żadnej decyzji. Askenazy odbył 2 krotną naradę z Hymansem i członkami sekretariatu generalnego Ligi.

Wbrew poprzednim wiadomościom prezydent delegacji litewskiej Galwanascas przybędzie do Genewy dopiero dzisiaj.

Sprawa G. Śląska.

Genewa 2 | 9 (PAT) Od specj. koresp. Do komisji Rady Ligi narodów, której poruczone zadanie sprawy górnośląskiej weszli: De Cumha (Brazylia) Wellington Coo (Chiny) Quinones de Leon (Hiszpania) Hymans (Belgia). (5)

Wyjazd gen. Leranda na Górny Śląsk.

PARYŻ 2 | 9 (PAT) Gen. Lerond wyjeżdża dzisiaj wieczorem drogą na Bodeaux na G. Śląsk

Z KRAJU.

Kto działał.

Do ostatniej chwili nie można było znaleźć głównej sprężyny strajku kolejowego w Lublinie. Dopiero teraz wyszło na jaw, że właściwym kierownikiem strajku nie była centrala w Warszawie, ale samodzielną komitet w Radomiu, na którego czele stoi p. Nasikowski, który niedawno powrócił z Rosji, gdzie pełnił podobno funkcję komisarza bolszewickiego. Pomocnikiem jego był nieaki Szczepański z Dębli. Obaj ci panowie na własną rękę dali sygnał do strajku, do którego jednak — co podkreślić należy — nie przyłączyli się urzędnicy, biuraliści i członkowie Polskiego Związku Zawodowego. (3)

Ruch przedwyborecy w Piotrkowie.

(k) W ub. tygodniu bawił parę dni. b. minister Thugutt w Piotrkowie i Szejmowie. Jak nas informują, pobyt p. Thugutta w Piotrkowskim pozostawił w związku z rozłamem, jaki się dokonał w jego obozie w powiecie piotrkowskim. Jak wiadomo cała organizacja „Wyzwolenia” z „Tygodnikiem” przeszła w Piotrkowskim na stronę P. S. L. „Piast”. (3)

Sosnowiec el doradem dla przemytników.

Z Sosnowca piszą: Tragiczną sytuację braci naszych na G. Śląsku wyzyskuje w Zagłębiu Dąbrowskim szereg wyrafinowanych paskarzy i przemytników żywnościowych, wywożących wagonami żywność i bydło do Prus, pod pozorem niesienia obywatelskiej pomocy Ślązacom. Rzecz przedstawia się nie do wiary, aby kilku zdeprawowanych spekulantów i handlarzy w Sosnowcu uprawiało swój zbrodniczy proceder pod okiem władz, a nawet podobno z pomocą i do spółki z urzędnikami kolejowymi. Konsorcjum to zgromadziło ostatnimi czasy 30 milionów mk. które następnie ialszowanemi przekazami wysyła zamiast na G. Śląsk — do Berlina. Wyłapanych na tej manipulacji paskarzy aresztowano co prawda, ale po pewnym czasie wypuszczono na wolność, sprawą zaś tą zajęły się władze warszawskie. W interesie dobra społeczeństwa leży, aby karygodne nadużycia te, podkopujące coraz to więcej naszą walutę, raz wreszcie ustały. (3)

Wnuczka Kościuszki.

(k) Historycy piotrkowscy zaciekawieni są genealogią wnuczki Kościuszki i zapytują, jak właściwie się ona nazywa i po jakiej kądzieli. Zapytanie to jest o tyle aktualne, że w Piotrkowie od kilkunastu dni przebywa pewien pan z Łodzi, który na wnuczkę tę zbiera składki o czem świadczy ogłoszenie, podane przezeń w „Dzienniku Narodowym” Dla wnuczki tej zebrał no podczas bankietu z okazji wyścigów kilkadziesiąt tysięcy marek. (3)

Karygodna lekkomyślność.

(k) Na lotnisku w Swidrze pod Warszawą, zdarzyła się z powodu szalonej lekkomyślności i brawury naszych wojskowych wstrząsająca katastrofa. Do bawiącej na lotnisku narzużonej przybył w odwiedziny podoficer wojsk polskich wraz ze swym kolegą. Podczas przechadzki między ludźmi, widząc nadjeżdżający pociąg oświadczyli, że przebiegną przez tor na sekundę przed przejściem pociągu. Jednemu z nich udało się szczęśliwie przebiegnąć tuż przed nadjeżdżającym pociągiem, drugiego natomiast pochwyła maszyna, poniosła i poszarpała w strzępy. Wypadek ten zdarzył się na oczach setek publiczności. (3)

Wiec urzędników w Krakowie.

(k) Onegdaj odbył się w sali Sokoła krakowskiego bardzo liczny wiec, zwołany przez Polskie Zjednoczenie Zawodowe Polskich pracowników państwowych. Poszczególni mówcy obrazowali rozpaczliwą sytuację materialną, w jakiej znajdują się nasi urzędnicy. Powzięto rezolucję, zawierającą szereg postulatów, których spełnienie ze strony rządu winno nastąpić w ciągu jednego miesiąca.

Wśród postulatów, wysuniętych w rezolucji, na szczególną uwagę zasługują następujące: 1. najniższa płaca urzędnika państwowego wynosić ma 50 tysięcy marek miesięcznie, 2. pokrycie wydatków połączonych z tem podwyższeniem płac urzędniczych nastąpić winno ze zwyczajnych dochodów państwowych, dla których pomnożenia winno z kolei nastąpić podniesienie opłat skarbowych, taryf pocztowych i kolejowych i podatków bezpośrednich w stosunku 400 marek za jedną koronę przedwojenną.

Po zakonczeniu wiecu urzędnicy państwowi poraz pierwszy tłumnie wyruszyli pod pomnik Mickiewicza, gdzie wiec uznał się za cia-

Podczas strajku kolejowego.

—Anonimowy podróżnik, który miał nie szczęście być zaskoczonym w drodze bezrobociem kolejowym tak opisuje na łamach „Ziemi Kaliskiej” swą podróż.

Zalutwiwszy z trudem moje interesa w wybiegam się w powrotną drogę z Warszawy do Kalisza. Rad, że zdobyłem miejsce, rozmyślałem jak to u nas w Kaliszu dobrze, że nie znamy strajków tramwaji, wodociągów, gazowni i t.p. i to błogie rozmyślanie przerywa donośny okrzyk „Prosimy wychodzić z wagonów pociąg do Kalisza nie odejdzie”.

Podnoszą się panika, kobiety z dziećmi lamentują, pokój dyżurnego i wszyscy kolejarze w obłędzie, a każdy z nich odpowiada na pytanie „nie nie wiem”. W pół godz. później kolejarze uspokajają podróżnych, że pociąg do Kalisza odejdzie następnego dnia o 9ej rano.

Zapytuję poufnie urzędnika czy gwarantuje odejście pociągu następnego dnia? „Panie — odpowiada — kto dziś może gwarantować”. Wobec tej odpowiedzi już bez namysłu wskakuje do pociągu krakowskiego by dojechać do Koluszek i tam decydować o dalszej podróży. Już w drodze dowiadujemy się

od konduktora, że z Koluszek do Łodzi już pociąg przerwane i że tam strajk się zaczął. Wtedy nas w przedziale jedzie do Łodzi, a więc narada: zdecydowano w Koluszkach po krzepić się i dalszą podróż do Łodzi odbyć pieszo. Stajemy na st. Koluszek. Personelu kolejowego ani okiem, strajk w całej pełni, ciemności egipskie, bufet w strasznym obłędzie. Punktualnie o godz. 3 w nocy, przy pięknej blasku księżycy, kilkadziesiąt podróżnych nieobciążonych bagażem rusze w drogę do Łodzi.

Idziemy początkowo plantem kolejowym później ścieżkami i wreszcie w głąb lasu. Na czwartym może kilometrze zatrzymuje cały ten pochód towarzyszy podróży, porucznik naszych wojsk i wyjaśnia, że idziemy złym krokiem, że tempo pochodu nie równe, że przedkro się zmęczymy i prosi by jemu pozwolić użyć przodownictwo a poprowadzi nas równym wojskowym krokiem. Chętnie się na to zgodzamy, jednogłośnie powołujemy porucznika na naszego dowódcę i za jego przywództwem ruszamy dalej. Rzeczywiście za czynnymi odczuwać ulgę w pochodzie. Podróż odbywamy wesoło. Jedni śpiewają, drudzy gawędzą inni lubują się spłoszonymi zającami, tam znów kaczki dzikie wynurzają się z wód, ktoś z szeregu strzela, zdala słychać slychać szczekanie psów i tak przy blednącym już księżycu idziemy dalej.

Na piętnastym kilometrze spotykamy chatę wiejską. kilku żołnierskich weteranów

to, obradujące w cągłości, poczem odro-

Nowa ofiara gór.

(k) Jeszcze nie przebrzmiały echa katastrofy ucznia Kubickiego i czeskiego radcy Kozaka, a już w dniu 23 b. m. zanotowała kronika wypadków tatrzańskich nową ofiarę gór.

Jest nim S. Hirschhorn student uniwersytetu warszawskiego. Wybrał się on wraz z 8 towarzyszami z Zakopanego do Szczyrbskiego jeziora po stronie czeskiej.

W drodze Hirschhorn wraz z dwoma towarzyszami Raيمانem i Jędrzejewskim odłączył się od reszty kolegów i przedsięwziął na własną rękę jedną z najkarkołomniejszych wycieczek na Szatana. Podczas spłania się po ostrej ścieżce nie Szatana. Hirschhorn spadł z wysokości 30 metrów w przepaść.

Obaj towarzysze podążyli za nim i znaleźli go przy życiu, ale z rozbitą głową i połamanymi rękami. Nie mając lin zeszli na stronę czeską po ratunek i zawiadomili straż pograniczną czeską.

Niestety dopiero nazajutrz przybyło stamtąd pogotowie wojskowe czeskie, ale zastało już tylko trupa.

Zwłoki niesiono do jeziora popradzkiego tam pochowano. O ciec zabitego, wezwany telegraficznie z Warszawy nie zdążył już na pogrzeb syna. (3)

Lynch w Lubelskiem.

Przed kilku dniami we wsi Malice gm. Werbkowice, pow. Hrubieszowski do stodoły Mikołaja Stanisławczuka weszli dwaj mściciele tejże wsi Stefan Pawłowski i Józef Sobodach, a nie widząc tam nikogo, usiłovali skraść zboże. Lecz nie udało im się, zostali bowiem przez Stanisławczuka schwytani. Na ich prośbę Stanisławczuk winę im darował.

Po pewnym czasie Stanisławczuk porozmawiał się z sołtysem i zwołał zebranie gromadzkie, na którym postanowiono dokonać „sądobłęd” nad niedzielnymi złodziejami.

Porozumiany tłum rzucił się na Pawłosa i Sobodachę i pobili ich tak dotkliwie, iż z chwilą kiedy przybyła policja, odebrano z rąk rozwścieczonego tłumu już zimne zwłoki Stefana Pawłosa, zaś Sobodachę ciężko rannego. Sobodachę odwieziono do szpitala św. Jadwigi w Hrubieszowie.

Mikołaja Stanisławczuka, jako głównego sprawcę zabójstwa i 12 innych osadzono pod murzem, sprawę zaś skierowano na drogę sądową.

do gospodarza na posilek. Staropolska gościnność w kmiotku naszym się odzywa: Gospodarz budzi żonę, córki, jedna rozpoczyna dojenie krów, druga rozpala kotł linę i w pół godziny potem zapijamy świeże smaczne mleko i kawałek chleba z innymi smakołykami szczęśliwa nasza wieś. Tam jedliśmy naturalne nasze produkty, prawdziwe mleko, niefarbowane masło i chleb bez żadnych domieszek.

Gospodarz odwozi nas 5 kilometrów do Widzewa, dalej tramwajem do Łodzi. w Łodzi pierwsze kroki skierowaliśmy na st. Łódź. Pociąg na nas czekał. Pociąg ten wyszedł z Warszawy w czwartek po południu, przybył do Łodzi wieczorem i tam został zatrzymany do dnia następnego, bo podobno maszynista zasirajkował i drażnął.

Biedni podróżni, więcej byli zmęczeni całonocnym siedzeniem w pociągu niż ja moim miłym spacerem. Oficer, chwilowy dowódca stacji, obiecuje pociąg ten za godzinę przy pomocy wojska odesłać do Kalisza. W godzinę po moim przybyciu obietnica się sprawdza i o 10 rano ruszamy do Kalisza. Jedziemy wolno, przed stacjami stajemy, wojsko sprawdza tor, nastawia zwrotnice i tak dowiekliśmy się o 3 pn. do Kalisza.

Po drodze na stacjach urzędników nie spotykaliśmy, pusto głucho i cicho wszędzie. Tak się to jedzie krakowskim pociągiem z Warszawy do Kalisza.

Z Warszawy.

Zjazd katolicki w Warszawie

(w) Kom. Org. Zjazdu Katolickiego w Warszawie podaje niniejszem do wiadomości, że miejsca ulę w biletach kolejowych żadnych uzyskać nie można, natomiast wszystkie centralne linie będą miały specjalne pociągi, a inne specjalne wagony dla uczestników w przeddzień zjazdu.

Godziny wyjścia pociągów z krańcowych stacji, i przyścia do Warszawy będą wkrótce podane. (6)

Mrówki na wieży kościelnej

(w) Przechodnie, zdążający z Warszawy na Pragę i odwrotnie, ujrzeni kłęby dymu, wydobywające się z prawej wieży (od strony mostu Kierbedzie) kościoła św. Florjana na Pradze.

Na telefoniczne wezwanie przez policjanta nadjechał praski oddział straży ogniowej. Po wejściu na wieżę strażaków otoczyły roje drobnych mrówek, które z dołu robiły wrażenie kłębow dymu. Po powrocie do koszar jeszcze raz alarmowano straż ogniową, lecz po stwierdzeniu z czatowni, że przyczyną alarmu są mrówki, straż nie wyjechała. (6)

Bezczelność pana zastępcy!

Wielkie wzburzenie w kołach warszawskiej inteligencji wywołała afera Wydziału zaopatrywania m. Warszawy który, mając zepsute, robaczkliwe mięso i starą słoninę, przeznaczył ją dla kuchen miejskich, w których żywiła się przeważnie sama inteligencja. P. Solnicki pełniący obowiązki zastępcy szefa sekcji urzędu zaopatrywania wydał następującą dyspozycję:

„Mięso i słoninę nie świeże proszę jaknajprędzej wydać sekcji — kuchen miejskich, podług wskazówek p. Nackego, p. o. kierownika kuchen miejskich... na kredyt”.

Widocznie ów dygnitarz aprowizacyjny holdował zasadzie, że: „głodni inteligenci — nie świnie — wszystko zjedzą”...

Sprawę oddano prokuratorji

Groźba strajku pocztowców.

„Kur. Krak.” donosi z dn. 1 b. m. We środę odbył się w Warszawie wiec pocztowców, na którym uchwalono, że minimum wynagrodzenia dla niższych urzędników i funkcjonariuszy ma wynosić 30 tysięcy marek, a prócz tego dodatki na rodzinę od 5 do 10 tysięcy marek.

Na zakupno żywności na zimę żądają pocztowcy 20.000 marek dla kawalerów, 30.000 marek dla żonatych, tudzież po 5000 marek na dziecko. Na spełnienie swoich żądań postanowili czekać do 15 września w przeciwnym razie grożą strajkiem. (6)

Judaica.

Rabin o swoich wiernych.

„Unser Frajnd” donosi, że w Głębokiem (Głębokiem?) d. 26 sierpnia bawiący tam Naczelnik państwa zaprosił do siebie rabina Kaca, do którego rzekł m. in.: „Chcę usłyszeć od przedstawiciela żydów zdanie co do środków, jakimi można wyleczyć dawne rany polsko-żydowskie?”

Odpowiedź brzmiała m. in.: „Gdyby Polska dała teraz żydom możność swobodnego rozwoju, to samo przez się rychło zagoiłyby się rany”.

Naczelnik państwa rzekł: „O waszych starych żydach wiemy, że nie są bolszewikami, lecz z młodych większa część to bolszewicy.

Rabin odparł m. in.: „Niekiedy z tych żydów byli zmuszeni służyć bolszewikom dla chleba”. (6)

Dość tej to'erancji!

Jeden z dzienników warszawskich otrzymuje list następującej treści.

Jak wiadomo, wszystkie letniska, ciągnące się wzdłuż linii Koweńskiej, aż do Otwocka, opanowane zostały w znacznym stopniu przez żydów — przybyszów z Rosji, którym pobyt w Warszawie jest wzbroniony. Zachowanie się ich wobec ludności polskiej jest prowokująco wyzywające; w niedzielę zaś, dnia 28 sierpnia, zaszedł wypadek, który przekracza już wprost miarę wszelkiej cierpliwości.

Do wagonu przeładowanego już nad miarę w Falenicy tłoczyć się zaczął tłum żydów i żydówek, gdy zaś stojący w drzwiach w ubraniu cywilnem por. G. inwalida, nie chciał ich wpuścić z braku miejsca, jakiś wyrostek zaczął wykrzykiwać: „bydło polskie” a następnie odezwał się nader obojętnie o Polsce. Por. G. wyskoczył z wagonu, ażeby aresztować zuchwałca, lecz wnet otoczony został przez gromadę żydów i żydówek, którzy poczeli bić go i szarpać, z czego korzystając ów wyrostek uciekł.

Z trudem, siłą, udało się uwolnić por. G. ze szponów rozjuszzonego tłumy żydowskiego. Gdy zaś znaleźli się w wagonie i wyrazili oburzenie z podobnego zachowania się żydów z sąsiedniego przedziału rozległ się głos: „każ się bydło, wypchać z twoją Polską”, a potem ciszej: „...pies twoją Polskę”. Wykrzykujący liczył widocznie na bezkarność, wobec tego, że przedział przepełniali jego współwyznawcy i panował w nim mrok, lecz na szczęście znalazło się w nim dwóch Polaków, pp. St. i M., którzy wskazali „lojalnego” obywatela Polski. Na st. Praga Wschodnia policja go aresztowała i przewiozła do komisariatu, gdzie okazało się, że jest to niejaki Caim Szajdelman, zamieszkały przy ul. S—to Jerskiej 18. Władze policyjne spisały protokół i sprawę skierowały na właściwą drogę.

Żydzi i kobiety.

(k) Ortodoksom żydowskim nie wolno podawać ręki kobiecie, rozmawiać z nią ani spacerować razem. Z tego powodu, jak donosi „Zagłębiej Caitun” (29) w Stawkowie rabin urządził zebranie, na którym postanowiono ogłaszać w sobotę w bóżnicy podczas nabożeństwa, który młodzieniec żydowski spacerował w przeciagu tygodnia z którą panną, i ceremonia ten już się tam odbywa.

Bolszewicy na Węgrzech.

Wied. B. K. dowiaduje się, że węgierski komisarz zachodnich komitatów hr. Sigray donosi, że cała druga strefa Węgier za chodnich została oczyszczona z niepożądanych elementów, które zakłócały spokój.

Według wiadomości, otrzymanych ze strefy austriackiej, austriacka żandarmerja cofnęła się do miejscowości Gyrafalwa i Borostyanke na telegraficzny rozkaz władz wojskowych, wobec czego austriacka część komitatu. Was została pozbawiona wszelkiej obrony. Ludność tych okolic obawiając się powrotu komunistów, błaga komisarza węgierskiego, aby przysłał żandarmerję węgierską dla utrzymania spokoju Komisarz Sigray zaproponował misji międzysojuszniczej wystanie do wszystkich opuszczonych wiosek po 2 żandarmów węgierskich, którzy by tam pozostali do czasu powrotu władz austriackich.

Ludność ucieka masowo z jednej strefy do drugiej.

Rada robotnicza żołnierska przyjęła rezolucję oświadczającą, że wobec wydarzeń, jakie zaszły na Węgrzech zachodnich, ani jeden żołnierz austriacki nie powinien narazić swego życia przez wejście do zachodnich komitatów węgierskich.

Sowieckie prawo małżeńskie.

Prawo małżeńskie w Rosji sowieckiej.

stanowione jest dekretem z d. 18 grudnia 1917 r. Art. 160 (Zb. Ust. Nr. 10) i zaprowadza śluby małżeńskie cywilne.

Małżeństwo religijne i w obecności duchownych zawarte, nie rodzi żadnych praw i obowiązków dla kontrahentów. Wystarczy oświadczenie zgody na wejście w związek małżeński Osoby zamierzające zawrzeć małżeństwo, czy nią z tem oświadczenie ustne lub pisemne w oddziale rejestracji stanu cywilnego. Wierca wiary stanowi przeszkodę do małżeństwa. Wiek matrymonjalny dla kobiet jest lat 16, dla mężczyzn lat 18.

Małżonkowie umawiają się co do nazwiska, jakie mają nosić. Dziecku nadają nazwisko rodzice. Prawa i obowiązki dzieci nieślubnych wobec rodziców i wzajemnie, są równe prawom i obowiązkom dzieci ślubnych.

Rozwód odbywa się bez wszelkich formalności w ten sposób, iż małżonkowie zgłaszają się wprost u urzędnika stanu cywilnego, który rozwód notuje w księgach. Gdy tylko jedno małżonek żąda rozwodu, to sprawa odbywa się w sądzie.

Widzimy, iż że instytucji małżeńskiej na w państwie sowieckiem nie zostało.

ZE SWIATA.

Los burżujów.

(s) Pisma wiedeńskie donoszą: Przed paru dniami odbyli robotnicy w znanym uzdrowisku Ischl zgromadzenie, poczem w pochodzie wracali w kierunku dworca kolejowego. Kiedy po chód miał hotel Elżbiety, jeden z kuracuszów jak się okazało, 21 letni baron holenderski nazwiskiem Capelle, zaczął gwizdać pod adresem robotników. W tej chwili tłum rzucił się w kierunku hotelu, kilkudziesięciu robotników wdarło się do środka gmachu i dotkliwie owego nierozważnego młodzieńca, studenta i jego młodszego brata pobili. Robotnicy zażądali, aby rodzina barona Capelle natychmiast Ischl opuściła. Tak się też stało. Na drugi dzień cała rodzina opuściła samochodem zakład.

Przewrót w awjatyce.

(s) Wojskowe zakłady przemysłowo lotnicze w Farn Boroug (w Hampskire) w Anglii pracują nad konstrukcją jakiegoś niesłychanego wynalazku w dziedzinie awjacji. Robotników związano przysięgą co do zachowania tajemnicy. Zainteresowanie tym wynalazkiem w środowiskach — olbrzymie. (3)

Katąże umiera z nędzy.

(s) Ks. Mikita Rostowski, jeden z najbogatszych niegdys ludzi w Rosji odebrał sobie w Paryżu życie. Powodem — ostatnia nędra. (3)

Hotel w zamku cesarskim.

(s) Były austriacki cesarski zamek w Lubsemburgu ma być zamieniony na hotel. Centralne konsorejum nabyło go.

Humor.

Szczyt głodu.

Rozmowa toczy się między malarzami. Wiesz, kiedy byłem w Paryżu, przechodziłem taką byndzę, iż przez tydzień żyłem tylko pieczonkami kotami, które łapałem na dachu.

Eooo... to jeszcze nic... Ja po wyjeździe do X., cierpiełem taki głód, że kiedy wyszedłem na ulicę miałem takie burczenie w żołądku, że zabrali mnie do uli, za zakłócenie spokoju publicznego”. (6)

Oficerowie a praca pozasłużbowa

(o) Ministerstwo spraw wojskowych ogłosiło, jako jedną część z przepisów o podstawowych obowiązkach i prawach obywatelskich, rozkaz w sprawie udziału oficerów w pracy za wodów cywilnych.

Wedle tego rozkazu, zasadniczo nie wolno jest wojskowym brać udziału w zarządzie towarzystw handlowych i przemysłowych, z wyjątkiem towarzystw spółdzielczych naukowych, dobroczynnych i innych, mających na celu użyteczność publiczną. Nie wolno też zarządzać nieruchomościami, przedsiębiorstwem handlo-

wym lub przemysłowym, chyba, że zadno nieruchomości jest własnością oficera lub jego rodziny.

We wszystkich wypadkach, objętych powyższym zakazem, może dowódca korpusu lub wyższa władza zezwolić wyjątkowo oficerowi na branie udziału w zarządzie, o ile przez to nie będzie narażone na szwank dokładne wykonywanie służby lub godność stanu oficerskiego.

Natomiast niedopuszczalne są żadne wyjątki dla pracy oficerów w służbie cywilno państwowej.

Nie wolno im także wykonywać zawodów cywilnych za wyjątkiem lekarzy, dentystów i weterynarzy, a e tylko w godzinach pozasłużbowych i pod warunkiem, że nie będzie to

przeszkodą w ich służbie wojskowej. O ileby to skonstatowano — władze mogą zakazać wykonywania zawodu cywilnego.

Zakaz ten nie odnosi się do oficerów pracujących w dziedzinie nauki, sztuki i literatury, o ile nie kolidują one z ich obowiązkami służbowymi.

Losy

3-ej Polskiej Państwowej Loterii Klasowej do klasy V ej nadeszły.

Zamienić można w adm. „Rozwoju”. (2814P)

ŁODZKA STRAZ OGNIOWA OCHOTNICZA

Park Ks. Poniatowskiego

Park Sienkiewicza

W niedzielę dnia 4 go września 1921 r. odbędą się

DWIE WIELKIE ZABAWY OGRODOWE

Na rzecz Inwalidów i Wdów po Strażakach.

Program Zabawy w parku Poniatowskiego:

- 1) **Wielka loteria fantowa:** mnóstwo cennych fantów, m. i. materiały włókiennicze, drób, baran, kozy i t. p.
- 2) **Wielka zabawa luźnowa:** Strzelnica, wyścigi w workach, zabawa z garnkami, kosz szczęścia, muzeum osobliwe i t. p.
- 3) **Wielki pożar na wiązach:** Pokaz ćwiczebny straży.
- 4) **Koncert 3-ich orkiestr:** Tow. Akc. I. K. Poznańskiego pod batutą kapelm. Wł. Pawłowskiego; Widzewskiej Manufaktury pod batutą kap. Chojnackiego; Tow. „Stella” pod batutą kapelm. B. aut guma.
- 5) **Występ Tow. Sportowych:** Tow. Gmn. „SOŁOJE”, Tow. Sport. „DĄBROWA”, Tow. Gmn. „RADOGOSZCZ”, Tow. Gmn. „DĄB” i „Ł. T. SPORTOWE”.

Pocz. zabawy o godz. 2-iej po poł. — Wejście dla dorosłych mk. 100, wojskowi i uczni. mk. 50. — W razie niepogody zabawa odbędzie się w niedzielę 11-go b. m. — Ruch tramwajowy powiększony, powrót zapewniony. — Bilety na loterię fantową wcześniej nabywać można we wszystkich oddz. Str. Ogniowej.

W PARKU SIENKIEWICZA odbędzie się

WIELKI KONCERT

orkiestry Tow. Akc. K. Scheiblera pod batutą kap. Tonfeld. Wejście mk. 50, wojskowi uczniowie mk. 25. 2871^a

Tow. Warszawskich Cyklistów w Łodzi

Dnia 4 września 1921 r. o godz. 3 po poł. odbędą się na torze w HELENOWIE.

Wielkie wyścigi cyklistów i motocyklistów

Udział w wyścigach przyjmują cykliści i motocykliści z **Kraśowa, Częstochowy, Żywca, Ciechanowa, Włocławka, Łodzi, oraz miejscowa.**

Bilety do nabycia: w Składzie Aptecznym p. M. Włodarka ul. Rzgowska 17, w firmie pp. Leszczyński i Kozłowski Piotrkowska 21. u W-go „Pokoja Piotrkowska 95 i u W-go Z. Prądyńskiego Piotrkowska 67. W dniu wyścigów w kasie Helenowa od godz. 10-iej rano.

Wyścigi odbędą się bez względu na pogodę. — — — Szczegóły w programach. (2875 K-1)

Teatr Letni

Dzisiaj program № 9

Nowy repertuar

W dwie godziny śmiechu.

SCALA

Skutki pijaństwa

D. S. KUPERMAN

Początek ork. o godz. 8 wiecz., przedstawienia o godz. 9 wiecz.

Sketch w 1 odsł. pod rez. E. Rejzera udz. cał. zespołu

W części koncertowej bierze udział cały zespół doangażowane siłami 13 solowych numerów tanecznych

2834 C₁

Potrzebni, nauczyciele, nauczycielki z obcymi językami, muzyka, freblanki, bony z szyciem wychowawczynie do małych pomocniczy wolni samotni, gospodynie z gotowaniem, panny służące. Pierwszorzędne Biuro Nauczycielskie F. Sikowskiej Przejazd 14. (2845K3)

Pianino

czarne w dobrym stanie okazyjnie do sprzedania. Zachodnia 36 m 12 (2861K-3)

Zagubione dokumenty

Siejka Feliks zagubił książeczkę wojskową r. 1898 wyd. w P. K. U. Łodzi 1141-3

Draache Oskar zagubił paszport niemiecki wyd. w Łodzi 1151-2

Paulina Szpilman ul. Południe wa 58 zagubiła paszport niemiecki wyd. z gm. Dobruża

Bartłomiejczak Helena Targowa zagubiła dowód osobisty wyd. w Łodzi c-3

Zagubił paszport niemiecki wyd. w Łodzi Jusek Walssberd c-3

Antonemu wójtasikowi srra dziono kartę bezterminowego urlopu wyd. w P. K. U. w Łodzi. c-3

Kucharczyk Roch zagubił paszport polski wyd. z gminy Rząśnia pow. Nowo-Radomski 1189-3

Władysław Siedlecki zagubił los IV tej kl. 5 ej polskiej pań. loterii klasowej za n. 02117 c-1

Widawska Zenonja M. czkiewi cza 12 Radogoszcz zagubił paszport niemiecki wyd. w Łodzi c-3

Skradziono 21 sierpnia paszport rodzinny amerykański na imię Jan Robert. Otto i kwit od bagaża Proszę o zwrot ul. Andrzeja 15 m 18.

Alfons Partych zagubił metrykę i bilet wojskowy. Proszę zwrócić Lutomska nr. 171 p 1179-4

Zenon Fokeczyński zagubił kartę bezterminowego urlopu wyd. w P. K. U. Łódzkiej 1181-2

Najman Stefan Ojczyca 42 zagubił tymcz. dowód osobisty wyd. w Łodzi. 1181-3

Władysław Kaczmarek zagubił paszport niemiecki wyd. w Łodzi. 1182-2

Helena Książek zagubiła paszport polski wyd. w Łodzi c-1

Andrzej Syrek zagubił paszport niemiecki wyd. z gminy Dobruża c-1

Jan Kudlak zagubił książeczkę wojskową kaliskiego P. K. U. rok 1896 1130-3

Ci-slikowski Włodzimierz u Łagiewnicka 25 zagubił tymczasowy dowód osobisty wydany w Łodzi i metrykę urodzenia 1182-2

Władysław Kaczmarek zagubił paszport niemiecki wyd. w Łodzi. 1182-2

Helena Książek zagubiła paszport polski wyd. w Łodzi c-1

Andrzej Syrek zagubił paszport niemiecki wyd. z gminy Dobruża c-1

Jan Kudlak zagubił książeczkę wojskową kaliskiego P. K. U. rok 1896 1130-3

Frucjeryk Schoeter za ul. w Łodzi przy ul. Katowiej 28 zagubił paszport wydany przez okupantów i papiery wojskowe c-1 1151-1

Pubaszkin Leon Kłuskiński 40 zagubił tymczasowy dowód osobisty wyd. w Łodzi

Bibold Raimund. Karolewska B 9 zagubił dowód osobisty wyd. w Łodzi. c-1

Zagubił dowód osobisty na imię Heleny Sokół wydany w Łodzi 1038-1

Zagubił paszport niemiecki na milijny wyd. w Łodzi na imię Salomona Izaaka i Jakoba Rubaszkinów. c-1

Władysław Kaczmarek zagubił paszport niemiecki wyd. w Łodzi. 1182-2

Władysław Kaczmarek zagubił paszport niemiecki wyd. w Łodzi. 1182-2

Zetter Stanisław zagubił kartę bezterminowego urlopu wyd. na w okr. zak. uzbr. w Warszawie za nr. 158,21 c-1

Zetter Stanisław zagubił kartę bezterminowego urlopu wyd. na w okr. zak. uzbr. w Warszawie za nr. 158,21 c-1

Dr. Feliks Skusiewic ul. Andrzeja 11.

Choroby skórne i weneryczne godziny przyjęć od 9-11 i od 5 do 7 i pół. p. p. Panie 5-6 276-B

Choroby skórne i weneryczne godziny przyjęć od 9-11 i od 5 do 7 i pół. p. p. Panie 5-6 276-B

Mam stale każdą ilość
mąki żytniej i pszennej

korzystnie do oddania

ROMAN STERNICKI, POZNAŃ

Hurtownia mąki. kantory: ul. Składowa 11 Telefon 1366 Adr. teleg. Roman Sternicki-Poznań, Istnieje o r, 1903

POSZUKUJEMY

do sekcji rewizyjnej Departamentu Filjalno—Rewizyjnego

5 dzielnych rewizorów

z rutyną bankową.

Pisemne zgłoszenia z własnoręcznie napisanym życiorysem, odpisem świadectw, podaniem referencji, jak również wysokości wymaganej pensji prosimy nadesłać do

Wydziału Personalnego przy Zarządzie Głównym

Banku Związku Spółek Zarobkowych

(2869 K 1) Poznań, plac Wolności 15.

**Potrzebni chłopcy
z kaucją**

do roznoszenia gazet.
Zgłaszać się do Rozwoju, 2845P5

Ładnie umeblowanego pokoju

możliwie z użyciem fortepianu przy b. inteligentnej rodzinie (najchętniej w domu wyższego urzędnika lub przemysłowca), z utrzymaniem w miarę możliwości poszukuje akademik, zatrudniony w Łodzi.

Łaskawe oferty z podaniem warunków pod „Uniwersytet Jagielloński” do administracji „Rozwoju”.

2832B5

Dnia 4 września w niedzielę o godz. 10 i pół r. w Sali Rzesursy Rzemieśniczej Kilińskiego 117 odbędzie się

Zebranie Organizacyjne

Zjednoczenia Mieszczańskiego. Referaty polityczne wygłoszą Pcsłowie na Sejm. Uprasza się o walne przybycie. PP. Członków Klubu Mieszczańskiego, rzemieślników, drobnych przemysłowców i kupców, oraz inne sfery mieszczańskie.

Z poważaniem

2863P)

K O M I T E T.

**Kursy gimnazjalne Zw. Zaw. Naucz. Pol. Szk. Sredn.
dla płci obojga**

Egzamina do kl. IV, V, VI, i VI od 29 sierpnia (g. 5—7) w lokalu szkoły Andrzeja 52.

Początek lekcji 5 września.

Zajęcia odbywać się będą w godz. popołudn.

Zgłoszenia kand. przyjmuje prezes zw. p. Folak Andrzeja 52 codz. 5—7.

Przy podaniu załączyć należy: świadectwo szkolne, metrykę i 2000 mk. na rachunek wojsu. (2829K)

Pierwszorzędne Aiuzo nauczycielskie z działami: rolnym i Handlowym Feliksi Sęcowskiej, Przejazd 14. Poleca tylko z dobrymi świadectwami nauczycieli do szkół i nauczycielki domowe, freblanki, bony, rządów rolnych, gospodynie, sklepowe, kasjerki, krawcowe. 2844P

Potrzebni czeladzie

zdolni krawcy zaraz Konstantynowska № 5. (2553P)

Przy ul. Kilińskiego 107, róg Nawrot, otworzona została

**Specjalna Pracownia Obuwia
męskiego, damskiego i dzieciennego**

również przyjmujemy obstaunki i reperacje po cenach przystępnych. Pierwszorzędna siła fachowa.

Polecamy się łaskawej pamięci

2877B

W. Izydorkiewicz i E. Zglejc.

Z powodu wyjazdu
sprzedam sklep spoż.-kol.; przy sklepie pokój z kuchnią.
Sienkiewicza 39, w sklepie. 2865B

Reszti bawełniane
po cenach fabrycznych sprzedaje.
Wólczańska 62 m. 10 od 11-6 2626 K 3

Praktykanci
płatni potrzebni zaraz do zakładu ogrodniczego. Wiadomość: Karolew ul. Wileński 7 Psarski

Duży wybór majątków ziemskich, gospodarstw rolnych, domów w różnych punktach miasta, wili, fabryk, interesów handlowych i t. d. ma biuro Fortuna które każde kupno i sprzedaż załatwia szybko i solidnie Łódź, Wólczańska 165 róg Karolew. PX

Motory:
12 koni naftowy, 10 ropowy, 8 ropowy
sprzedam zaraz. Mieczysław Barski, Pańska 77 m. 1. za dnia od 8—10, 12—2 i 6—8

Potrzebny spódnik
do przysiężenia do interesu manufaktur i konfekcją męską i damską z dwoma milionami marek. Mam ładny sklep w ruchliwym punkcie. Oferty proszę składać do „F. K.” 2859B5

Poszukuję posady w biurze lub banku, posiadam kilkolatnią praktykę, jako biurolistka i pomocnica buchaltera, znam oprócz polskiego, niemiecki i rosyjski. Łask. oferty do Rozwoju sub „Sumienna” (2862P)

Maszynę saneczkową

(szliffensztrikmaszyna) do robót pończosznich i innych prawie nową sprzedam natychmiast. Wiadomość: Cegielniana 53, m. 7, od 1-ej do 3-ej pp. (2876P)

Tanio do sprzedania

prosięta w dużym wyborze z Poznańskiego w Rzeźni miejskiej Inżynierska 1 (1866K)

Wolne ogłoszenia:

Kunno i sprzedają:

A.A.A. Kupuję futra, zakłady karakulowe, tokowe, garderobę, pielnizne, dywany, meble maszynowe do szycia, placę najlepiej Wolczańska 43, Chrzastowice. 5572-00

ALIZIA Kupuję meble, futra, dywany, garderobę, pielnizne, maszyny do szycia, placę najlepiej Łaznik Benedykta 26 m 15 parter. k=338=3

M Łozka materace szaty, otomana, stół krzesła łus trójzębną etażerkę sprzedam tanio Piotrkowska 261 m 4 II piętro front. 913-1

M Meble: szpale, stolowe, szaty, łozka, stoły, krzesła, otomany, sprzedaje po cenach przystępnych. Przejazd, ecki Piotrkowska 108 661-5

M Meble: łozka, łustra szaty otomanę, kredens, stół, krzesła, łozka, lizmarke, zegar gitare wyprowadzę tanio Piotrkowska 223-3 I ont c-4

S sprzedam garderobę, stołek, łustrę i otomanę. Krucza 4 m 18 1033-4

Kupuję meble, garderobę, dywany i maszyny do szycia, łustra placę najlepiej Benedykta 19 Wainrajcu 887-3

Sklep spożywczy do sprzedania róg Piwnej i Piotrkowskiej wprost Rzgowskiej Chojny 1. Effort 959-4

Do sprzedania willa murowana ogród owocowy z miastem przy tramwaju. Cena 5 milionów Piotrkowska 284 m 51 oficyna 1003-2

Kupuję i sprzedaję domy w mieście za miastem majątki gospodarstwa Andrzeja 9 m 15 Pawłowski. 1150-3

Domek o czterech mieszkanich z ogrodem owocowym 40 tys. blisko tramwaju zaraz do sprzedania, zdane na letnisko Piotrkowska 284-51 Oficyna c-2

Dwa psy do sprzedania suczka mała czarna podpalana rasy pinczerka i wyżeł duży maści żółte, dobry do polowania. Zasiad można cały dzień ul. Przejazd nr. 88 1115 c-2

Kupię cegłę starą i nową. Oferty pod „Cegła” w Rozwoju 1158-3

Sprzedam willę z ogrodem owocowym Andrzeja 9 m 15 Pawłowski od 1-zej 1161-1

Dom do sprzedania natychmiast przy kościele. Wiadomość Przejazdniana 40 m 2 11702

Lokomobile różnych wielkości motory gazowe, ropowe, benzynowe poleca „Pilot” Lwów Batorego 4. k-2607-9

Pilniki, świry spiralne, hurtownie oraz narzędzia poleca „Pilot” Lwów Batorego 4. c dr dz. k-2608-9

Pracownia obawia Adama Walsasa Rzgowska 15 Poleca meskie damskie po cenach u miarkowanych znanej ze swej trwałości przyjmując obstaranek co 2 dz 451-7

Sprzedam chomonta robocze w dobrym stanie i maszyny do szycia mało używane, ul Konstantynowska nr. 65 Dębowski 1171-1

Sprzedam sklep s ozywcy mięs czarnię i herbaciarne Wiadomość Konstantynowska 86 w herbaciarni. 1169-1

Pralnie egzystująca 18 lat wraz z mieżkaniem sprzedam zaraz Wiadomość Przejazd 24 m 1 1147-1

Dom ogród z morgowy owocowy ogrodzony 8 mieszkań dużej białych na przedmieściu sprzedam 3 i pół miliona Wiłtrak u Lubelska 8 przy Napiórkowskiego Zgłoszenia do 10 rano od 4 7 w 1065-1

Do sprzedania młyn turbinowy kamienica z ogrodem owocowym i 2 morgi ziem wybor domów, placów gospodarstw rolnych Pabjanice Garncarska 7 Z Wajs 1157-1

Sprzedam dom 3ch piętrowy z światłem elektrycznym i wodą 5 pokoje z kuchnią wolne zaraz przy kupuje cena 7 milionów marek Wiadomość Wólczanska nr 109 m 9 od 8 rano do 10 rano c-2

Otomany dwie do sprzedania Przejazd 48-9 1191-2

Do sprzedania magiel Wolczańska nr. 43 sklep 1182-1

Dom ul piętrowy z wolną częścią sprzedam natychmiast 4 i pół miliona wiadomość Aleksandrowska 74 m 10 192-12

Do sprzedania siedem wołów roboczych 5 let w maj, Wisłitno Łódź skrzynka pocztowa 176 1217-1

Dwa domy do sprzedania zaraz Wiadomość Śląska 10 Julia nowska 4 m 5 Chojny c-2

Sprzedam kredens ul. Dł. gal Gdańska 65 front II p m 16 1217-1

Psy szczeniaki do sprzedania wiadomość w sklepie St. Zaprzevska 89 c-10

Domek murowany za 620 tys 1 dom z ogrodem owocowym za 2 miliony sprzedam wiadomość Aleksandrowska 74 m 10 c-2

Mam do sprzedania plac z domkiem dwa mieszkaniowym Skł na placach w Wojciechowski go ul. Sandoierska Nr 58 przy cegelnym wiad, na miejscu c-2

2 magiel sprzedam Rzgowska 42 Trapczyński. 1204-1

Piwarnia do sprzedania w śródmieściu wiad Anny 51 w piwiaru. 1236-2

Sklep spożywczy do sprzedania Kątna 54

Kupię część domu w cenie 1.500000 Oferty proszę podać do redakcji pod litery K K 1229-2

Domek z ogrodem poza Łodzią do wydzierżawienia Wiad. Wodny Rynek 9 m 13 1240-2

Zakład fryzjerski sprzedam zaraz Rzgowska Nr 35 1254-3

Z powodu wyjazdu jest do sprzedania plac przy Leśnej i Wojskowej Wiad Rzgowska 9 w sklepie obawia. 1251-2

Sprzedam sypialnię antyczną mahoniową, uprząż na konia magiel pokojową oraz inne rzeczy Zielona 39 m 12 od 2-4 1243-3

Urządzenie sklepowe wraz sklepem i pokojem z kuchnią oraz magiel zaraz do sprzedania ul, Rzgowska nr. 65 Bajer 1247-3

Młyn wymysłów w Brzezinach zaraz do sprzedania, młyn wodny 33 morgi ziemi budynki drewniane młyn z domem mieszkalnym pod jednym dachem z tego 4 morgi łąki około 2 morgów lasu 40-to letniego Wiad Brzeziny ul Górki nr 361 n W Pijanowskiej 1220-1

Rower mało używany wolne koła sprzedam zaraz niedrogo Pańska Nr 16 sklep 1238-1

Do sprzedania kilka mniejszych i większych domów Piotrkowska 41 m 42 Demel 1259-3

Rower w dobrym stanie sprzedam Piotrkowska 253 w sklepie 1257-3

9 morg ziem w okolicach Łodzi do sprzedania Informacji udziela Ziemia Łódź Tarogowa 79 1255-3

Rozne:

Akuszerka R. Pińkowska Piotrowska 132 m 14 Dla pań przyjezdnych pokój 869-5

Młodzieniec lat 20 obeznany z parowymi maszynami i elektrycznością poszukuje posady Wiadomość ul, Zawiszy 16 (Bołuty) Z Lewaszkiewicz c-2

Wypromowany ślusarz posiada świadectwa poszukuje posady w zakresie ślusarstwa wchodzące Łaskawe oferty proszę składać do administracji Rozwoju pod „Poszukuję” 794-3

Obrzymi wybor majątków ziemskich fabryk domów aptek składów aptecznych interesów handlowych gospodarstw rolnych ma Dm Handlowo pośredniczy Taszycki Piotrkowska 90 tel 840 Bydgoszcz Dworcowa 15. 1020-3

Potrzebna prasowaczka Gdanska 5 pralnia. w-1

Potrzebna zdolna panna do szycia od zaraz na wyjazd Oferty proszę składać do Rozwoju w-1

Przy me uczni na mieszkanie Karola 18 m 3 1180-1

Majster młynarz z długoletnią praktyką obeznany z prowadzeniem młyna i motorem poszukuje posady w Warszawie młynie od zaraz Oferty pod Młynarz w Rozwoju 1095-1

Przystąpię do korzysnego interesu z kapitałem 150 do 200 tys jako spółniczka z wół pracu lub bez Oferty w Rozwoju sub 200, co 2 dz 919-

Człowiek poważny średnio wykształcony władający językami polskim niemieckim rosyjskim poszukuje posady inkasenta lub woźnego mam nie wielką kaucję Raławska 55 w Restauracji 1048-

Zaginal pleśdazy szary uszy krótkie potgardle białe na ty nych nogach rysi pazury Nie prawego właściciela pociągne do odpowiedzialności sądowej Proszę o odprowadzenie lub wskazanie miejsca pobytu za nagrodą ólczańska 92 1158-1

Bylly ochotnik wojsk polskich kapr. peł. służbę potofcer prowiatow. poszukuje posady magazyniera ekspedienta agenta dozorczy przy robotach publicznych lub jakiekolwiek posady może być na wyjazd ul. w Rozwoju M. G. 31 1089-1

Poszukuje posady leśniczego może być na wyjazd wiek średni praktyka 18 letniawyznane Rzymko Katolickie polak świadectwa chłabne adres gm. Lućmierz wieś Czołoczewice leśniczemu I P. w-6

Dziewczyna lat 14-15 potrzebna na przychodnie Nawrot 8 mleczarnia 1186-1

Młody człowiek umiejący dobrze czytać i pisać były kontroler kontroli skarbowej poszukuje jakiejkolwiek posady Oferty w Rozwoju Skarbowiec. 1178-2

Krawaty przerabiam odświeżam i wykonuję z własnymi i powierzonych materiałow Andrzeja 12 1178-2

Poszukuje pokoja umeblowanego lub bez mebli Łaskawe Oferty do Rozwoju pod Nauczycielka 1150-1

Potrzebna na stałe panna do sprzątania i cerowania Zgłaszać się Przeaza 36 m 1 1187-1

Wprawny szwaczkom wydaię do domu iartuchy do szycia A. Eger ul. Sienkiewicza 105 1190-1

Młode małżeństwo poszukuje pokoju z meblami lub bez Oferty w Rozwoju pod Małżeństwo 21121-

Energiczny człowiek który trzy lata pracował w manufakturze włókienniczej jako magazynier pragnie wstąpić do takowej lub innego interesu z kapitałem 200 tys jako współpracownik Łaskawe oferty pod R. 1205-1

Krawatowa uzdolniona poszukuje szycia w prywatnym domu zamieszkała przy ul. św. Ludwika 49 Pietrzykowska 1210-1

Zaraz potrzebni pracownicy pracowniczka biurową Wiadomość Bank Zgierska 56 od 10 do 12 w-1

Potrzebna służąca do wszystkiego Zgłaszać się Konstantynowska 45 Weinert w-1

Biurolistka bieżąca wprawnie na maszynie władająca dornie językiem niemieckim potrzebna zaraz Oferty pod Biurolistka do administracji Rozwoju w-2

Buchalter bilansista pragnie przyjąć wieczorowe zajęcia po 6 Łaskawe zgłoszenia dla S K w Rozwoju w-2

Potrzebna dziewczyna do robót przy robotach Dzielna 8 cukiernia 1273-1

Wynocy z dła 1 b m s r a w d z i o n o u t o b r o n z o w e (y b e y s k i e p s y) p o a r y t c i e g r a n a t o w e k r o b y w e d z i a ł g d z i e s i e t a k o w e z n a j d u j e z e c h e z a w i a d o m i e g o s p o d a r z a u l s w A n n y 2 4 z a w y n a g r o d z e n i e m w-1

Pokoje umeblowane dla przyjezdnych stałych Nowy Rynek 2 parter 1271-1

Agenci do zbierania ogłoszeń potrzebni Zachodnia 36 m 12 od 4-8 1270-3

Inteligentna panna życzy sobie dla zmiany nazwiska wyjść zaąż na 3 miesiące bez prawa wynagrodzeniem 20,000 mk Oferty z adresem do Rozwoju sub „Ewangieliczka 1253-1

Potrzebny starszy chłopiec na posyłki do sprzątania w sklepie optycznym R Richter Piotrkowska 85 1255-1

Obiady prywatne Kilinskiego 10c-a front 3 p 1238-3

Pokój jeden lub dwa bez mebli z kuchnią lub bez za wynagrodzeniem poszukujący Oferty w Rozwoju w administracji Rozwoju 1240-1

Służąca potrzebna może być i starsza kobieta na przychodnie Benedykta 41 m 1 1234-2

Potrzebna zaraz służąca do gotowania i sprzątania Andrzeja 56 m 5 od 3 do 5 1244-2

Dwoch panów inteligentnych poszukuje pokoju w śródmieściu może być przy rodzinie z oddzielnym wejściem Oferty w Rozwoju pod Samotni. 1247-2

MUZYKI (fortepian) udziela wykwalifikowany pedagog. Zgłoszenia od 4-8 Wolczańska 79 m 15 1257-5

Stancja dla uczni Raławska 6 m 9 w-9

Poszukuje pokoja umeblowanego lub bez mebli Łaskawe oferty do Rozwoju pod Nauczycielka w-5

Parzenka potrzebna do apteki Łódzkiej 4 kasy or. Rozwó. Pokatnicka w-2

Mieszkanie 2 lub 1 pokój przy dworczie umeblowany z wygodami potrzebne zaraz Oferty pod Solidne małżeństwo do redakcji Rozwoju w-2

Przyjme na stancję ucz. z rodzicami z emaskkiej wzmian za produkty opieką inteligentną zapewnioną Gdańska 72 m 17 w-1

Skraszoną portiel oraz kartę urlopową i bilet K E Z służbowy oraz inne dokumenty na imię Stanisław Tyczka, Znalazcę upraszam o zwrot 1231-1

Wpacław Wojciechowski zagubił kartę odczucia wyw. P K M w Łodzi. c-3

Urbank Czesław Franciszkańska 59 zagubił kartę bezterminowego urlopu wyd. w Łodzi 1245-3

Feliks Szejka zagubił książeczkę wojskową wyd. P K U 31 p. Łódzkiego rocznika 1899 c-2

Bruna Wonek zagubił kartę powołania wyd. przez pow. Kom. Izap w Łodzi c-5

Skradziono paszport niemiecki wyd. w Łodzi, oraz metrykę w pełnym wyście na imię Kaban Wolski 1245-3

Józef Pietruszewski wieś Sławanki gmina Piskowice zagubił kartę bezterminowego urlopu wyd. P K U w Kutnie c-3